

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (final draft).

Viite:

Imppola, J. J. (2023). 1 markka 1866, uusi tunnuspuolen variantti.
Numismaatikko, 59(1), 4–5.

Jorma J. Imppola SeAMK

1 markka 1866, uusi tunnuspuolen variantti

Olen parissa aikaisemmassa artikkeleissani esitellyt vuoden 1866 1 markan hopearahan arvopuolelta löydettyjä varianteja, mutta nyt olen myös löytänyt tämän rahan tunnuspuolelta mitä mielenkiintoisimman uuden variantin, joka on myös varsin näyttävä, ja siten pidän sitä hieman erikoisena, ettei siitä ole aiemmin tietoja.

Kyse on tunnuspuolen reinaan kiertävän tekstin ”94,48 KAPPALETTA NAULASTA SELWÄÄ HOPEATA” alun numerosta 9, joka on aluksi erehdyksessä kaiverrettu ylösalaisin numerona 6, mutta sitten korjattu numeroksi 9. Löysin ensimmäisen, varsin tyypillisesti kuluneen, kappaleen joitakin vuosia sitten ja aloitin määrätietoisemman haun parempikuntoisesta kappaleesta käymällä mmun muassa läpi valtavan määrän netin kuva-aineistoa ilman menestystä.

Kuva 1. 1 markka 1866 SNY 398.2.1 eli arvo- ja tunnuspuolella 88 helmeä sekä arvopuolella tammenlehväryhmän reunat pyöreät. Lisäksi tunnuspuolen numerot osin uudelleenkaiverretut ja erityisesti numero 9 on kaiverrettu uudelleen numeron 6 päälle. Kuvat Jorma Imppola, SeAMK.

Vuosien etsiskely palkittiin kuitenkin tänä syksynä, kun huomasin varsin hyväkuntoisen kappaleen olevan kaupan Myntkompaniet/AB Philean huutokaupassa 12. marraskuuta 2022. Kuva ei ollut rahalle eduksi, mutta tunnistin kuvasta etsimäni variantin.

Kuva 2. Myntkompaniet/Ab Philean 24. huutokaupan kohde numero 616. Rahan hinnaksi tuli huutomaksuineen ja postikuluineen noin 340 €. Kuvälähde: <https://www.coinarchives.com/7af03940baa05d5b511d7c9b01dfd1ac/img/myntkompaniet/024/image00616.jpg> Kuvien muokkaus ja yhdistely Jorma Imppola, SeAMK.

Kuva 3. Myntkompaniet/AB Philean huutokaupasta 24 ostettu raha paremmin kuvattuna. Raha on ”släbätty”, mistä johtuvat kuvissa näkyvät valkoiset pidikkeet. Kuvat Jorma Imppola, SeAMK.

Nyt kun olin saanut haltuuni hyväkuntoisen varianttirahan, oli aika ottaa luuppi kouraan ja tutkia se huolella. Tunnukspuolen päällekaiverruksen lisäksi havaitsin myös rahan arvo puolella kiintoisan yksityiskohtan.

Kuva 4. 1 markka 1866 varianttirahan arvo- ja tunnukspuolten yksityiskohtien havainnekuva. Kuvat Jorma Imppola, SeAMK.

Rahan arvo puolen vuosiluvun 1866 viimeisen numeron 6 ”vatsaa” on uudelleenkaiverrettu. Lisäksi tunnuspuolen numerot 9 ja 4 ovat kokonaan tai osin uudelleenkaiverretut. Numero 9 on kaiverrettu uudelleen numeron 6 päälle (erityisesti numeron keskellä näkyy ”soikio”, joka on syntynyt numeroiden 6 ja 9 keskiosien jäätyä päällekkäin) ja numeroa 4 on korjailtu.

Tämä sama korjausvariantti esiintyy myös todellisessa suurharvinaisuudessa, eli 10 markan kultarahassa vuodelta 1879, joissa viimeinen numero 9 on kaiverrettu virheellisen numeron 6 päälle.

Kuva 5. 10 markkaa 1879/6 havainnekuva, jossa alhaalla keskellä arvo puolen vuosiluvun osasuurennus, jonka viimeinen numero 9 on kaiverrettu erehdyksessä väärin kaiverretun numeron 6

päälle. Tässäkin tapauksessa numero 6 näkyy osasuurennoksessa numeron 9 alta varsin selkeästi.
Kuvan käsittely ja muokkaus Jorma Imppola, SeAMK.